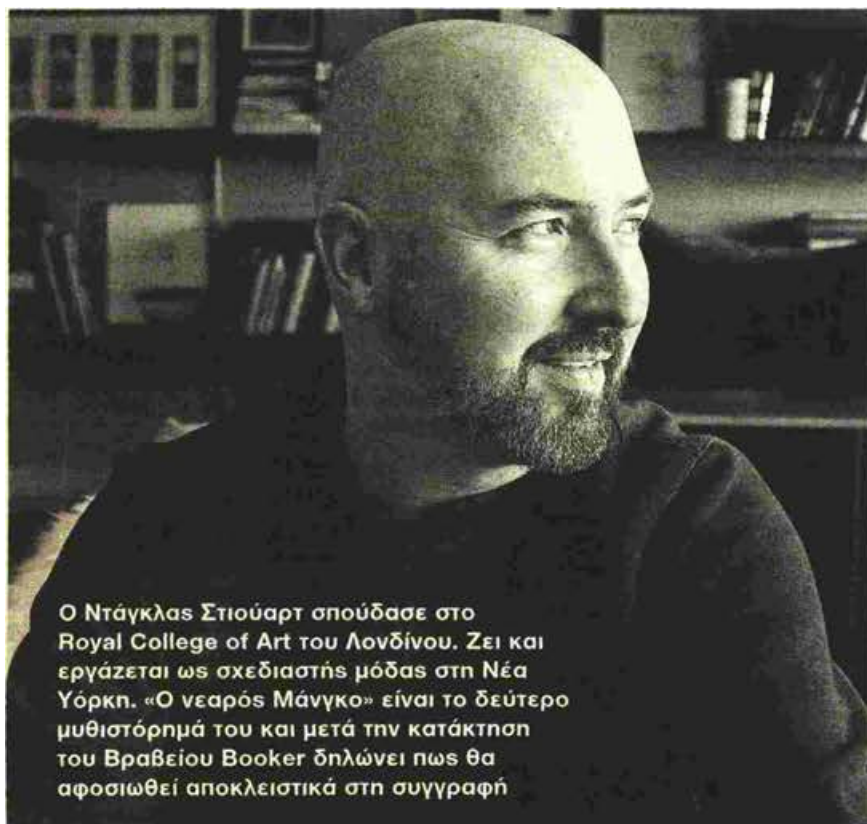

Ο Ντάγκλας Στιούαρτ σπούδασε στο Royal College of Art του Λονδίνου. Ζει και εργάζεται ως σχεδιαστής μόδας στη Νέα Υόρκη. «Ο νεαρός Μάνγκο» είναι το δεύτερο μυθιστόρημά του και μετά την κατάκτηση του Βραβείου Booker δηλώνει πως θα αποσιωθωθεί αποκλειστικά στη συγγραφή

Ντάγκλας Στιούαρτ Ο Ντίκενς στη Γλασκώβη του 1990

Ο 45χρονος σκωτσέζος συγγραφέας που κέρδισε το Booker το 2020 επιστρέφει στην πόλη όπου γεννήθηκε και στους κατοίκους της από τα κατώτερα οικονομικά στρώματα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΜΑΝΟΣ ΚΟΝΤΟΛΕΩΝ

Ο Ντάγκλας Στιούαρτ (Γλασκώβη 1976) έγινε παγκοσμίως γνωστός όταν κέρδισε το Βραβείο Booker του 2020 με το μυθιστόρημά του «Σάγκι Μπείν». Το 2022 έδωσε στην κυκλοφορία το δεύτερο μυθιστόρημά του, το «Ο νεαρός Μάνγκο», και τόσο οι κριτικοί όσο και το αναγνωστικό κοινό διαπίστωσαν πως ο σαρανταπεντάχρονος συγγραφέας έχει τον δικό του ρεαλιστικό και παράλληλα ποιητικό τρόπο να περιγράφει την πόλη όπου γεννήθηκε ως μια πόλη «κτυπημένη» από τις θαλασσοτικές πολιτικές και κατοικημένη από ανθρώπους που ή θα έχουν ολότελα απορροφηθεί από τη βία στις διαπροσωπικές / κοινωνικές σχέσεις και θα έχουν βρει διέξοδο φυγής από τα καθημερινά προβλήματα στο ποτό

ή θα πρέπει μόνοι τους να βρουν τον τρόπο να ξεφύγουν από τη μιζέρια των στερεοτύπων και τη βιαιότητα της μη αποδοχής του διαφορετικού.

Ο Ντάγκλας Στιούαρτ χρησιμοποιώντας αυτές τις συνθήκες και περιγράφοντάς τις με κάθε λεπτομέρεια, έστησε την πλοκή και στο δεύτερο αυτό μυθιστόρημά του. Όπως και στο πρώτο, κεντρικό πρόσωπο και σε αυτό το μυθιστόρημα, ένας νεαρός – ο Μάνγκο – που διαφέρει από τους άλλους, περισσότερους συνομηλικούς του καθώς οι σκέψεις τους, τα συναισθήματά του και η σεξουαλική ροπή του προς το ίδιο φύλο τον καθιστούν εύκολο στόχο μιας σκληροτράχηλης αρσενικής λογικής.

Εκπρόσωπος αυτής, μέσα στο έργο, ο μεγάλος του αδελφός. Ως ένα βαθμό σύμμαχός του η αδελφή του. Και βέβαια, πρόσωπο-κλειδί στις σχέσεις όλων των μελών της οικογένειας, η νεαρά μέθυσος μητέρα. Οι δικές της ανεύθυνες αποφάσεις θα πυροδοτήσουν την εξέλιξη της ιστορίας, ενώ παράλληλα και ο ίδιος ο Μάνγκο θα βρεθεί σε θανάσιμο κίνδυνο

καθώς δημιουργεί μια ερωτική σχέση με σχεδόν συνομήλικό του αγόρι.

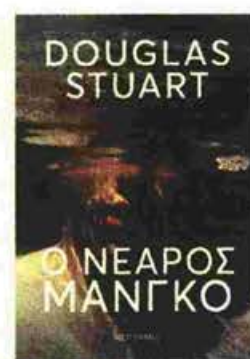
Πάνω σε αυτήν τη βάση ο Στιούαρτ θα απλώσει τις αφηγήσεις του χρησιμοποιώντας μια πλούσια γλώσσα που περιγράφει με σαγηνευτικές λεπτομέρειες την πόλη και τις γύρω εξοχές της – «Τα τελευταία χρώματα της μέρας έσβηναν και, καθώς οι πλέον απαλές βιολετί και βερικοκί αποχρώσεις ξεθώριαζαν στον ορίζοντα, λυπήθηκε που δεν είχαν φτάσει νωρίτερα. Εγειρε πίσω το κεφάλι και βάδισε σε κύκλο. Ο ουρανός από πάνω του ήταν ένα κυανό που σκούραινε, με αχνές λεμονιές ρίγες εδώ κι εκεί. Δεν ήξερε ότι μπορούσε ο ουρανός να χωρέσει τόσες αποχρώσεις – ή δεν το 'χε προσέξει πρωτότερα. Κοιτούσε κανείς στη Γλασκόβη ψηλά;».

Κι άλλοτε, πάλι μετατρέπει τη σεξουαλική συμπεριφορά σε προσπάθεια κατανόησης του άλλου – «Ο Μάνγκο όρμησε πάνω του και τον χτύπησε με τη γροθιά του στο στήθος, προκαλώντας τον να τον χτυπήσει κι εκείνος. Η βία προηγούνταν πάντα της τρυφερότητας» ο Μάνγκο δεν ήξερε άλλον τρόπο... Πρώτα ήρθε ο πόνος κι έπειτα το φιλί. Τυλίγοντας τα μακριά του χέρια γύρω του, ο Τζέιμς σήκωσε τον Μάνγκο από το πάτωμα μες στη ζεστή του αγκαλιά. Εσφίξε μ' όλη του τη δύναμη, ώσπου δεν μπορούσε ο Μάνγκο να ανασάνει και συνάμα ευχόταν να μην τελείωνε αυτό ποτέ».

Νομίζω πως είναι σαφής η τάση του Ντάγκλας Στιούαρτ να θέλει να συνδέσει άμεσα την απουσία μιας κοινωνικής πολιτικής με τις συναισθηματικές καταστάσεις των ανθρώπων που ανήκουν στα κατώτερα οικονομικά στρώματα και να αναζητά την όποια θετική διέξοδο στην τόλη του ίδιου του ατόμου να υπερασπιστεί αυτό που όχι μόνο πιστεύει, αλλά και είναι – «Ο Τζέιμς έστρεψε τις μπανταρισμένες του αρθρώσεις προς τον Μάνγκο, και τα δάχτυλά του, στους νάρθηκές του, που είχαν καϊδέψει το απαλό χνούδι στη βάση της ραχοκοκαλιάς του, σάλεψαν διακριτικά, ανεπαίσθητα. Το φάσκιωμά τους έκανε την κίνησή τους να 'ναι αδρή, χωρίς εκφραστικότητα, όμως ο Μάνγκο κατάλαβε. Του ένευσε μία φορά μονάχα. Η μία ήταν αρκετή. *Ελα, έλεγε το νεύμα. Φύγε κι έλα.*»

Κάτω από αυτή τη σκοπιά αν διαβαστεί και αυτό, όπως και το προηγούμενο μυθιστόρημά του, μπορεί κανείς να παραλληλίσει τον Στιούαρτ με τον Τσαρλς Ντίκενς και τη Γλασκώβη του 1990 με το Λονδίνο του 1840. Αλλά αμέσως μετά προκύπτει το ερώτημα αν ένας Μάνγκο μπορεί να συνεισφέρει στην αφύπνιση των ανθρώπων πάνω σε ζητήματα κοινωνικής αδικίας και εκμετάλλευσης, αυτό δηλαδή που είχε πετύχει ένας Ολβερ.

Οι εποχές διαφορετικές και κανείς πλέον δεν μπορεί να ελπίζει πως η λογοτεχνία θα αλλάξει τον κόσμο. Μα απομένει – καθόλου λίγο αυτό – η απόλαυση της ανάγνωσης. Που στο συγκεκριμένο μυθιστόρημα ο Μιχάλης Μακρόπουλος με τη μετάφρασή του έχει φροντίσει να τη χαρίσει στον έλληνα αναγνώστη.

Douglas Stuart
Ο ΝΕΑΡΟΣ ΜΑΝΓΚΟ

Μτφ: Μιχάλης Μακρόπουλος
Εκδ. Μεταίχμιο
2023
Σελ. 432
Τιμή 17 ευρώ